

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§.1. An matrimonium ratum sit auctoritate Pontificis dissolubile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

nium, ut solum contractum, & non, ut Sacramentum; esto Saar. Sanch. Cpninch. quos citat, sequiturque Averf. l. 7. V. *Constans tamen*, quibus addatur Castrop. d. 2. de spons. p. 2. num. 5. alique negent, contendentes Christum Dominum conjunxisse rationem Sacramenti ipsi contractui ita, ut, quamvis positio contractus dependeat à voluntate Fidelium, eo tamen positio non dependeat ab ipsorum voluntate ratio Sacramenti, sed eo ipso, quod ejusmodi contractus legitime ponitur, statim ex Christi institutione illi adhaereat ratio Sacramenti. Verum id asserere, esset divinare, ut jam modò dictum est.

CAPVT II.

Minister Sacramenti Matrimonij.

1. Certa jam, & vera sententia nunc est, ipsos conjuges esse hujus Sacramenti Ministros, perinde, ac necesse sunt suscipientes. Ratio est, quia Christus Dominus instituit hoc Sacramentum juxta naturam ipsius contractus; at Ministri, seu ij, qui contractum efficiunt, sunt idem, qui contrahunt, quique in se obligationem suscipiunt, ergo, &c. Lege Bellarm. lib. 1. ac matrim. cap. 6. & sequentibus. ubi contrariam opinionem appellat temerariam.

2. Hinc fit, ut verba Parochi, quibus dicit, se conjugere Sponfos, non sint de essentia Matrimonij; ipse enim, solum est assistens Matrimonio, non illud conferens: nam propterea, si assistat in statu peccati mortalis, non peccat assistendo, quia is, nec Sacramentum ministrat, nec suscipit.

3. Sed quid, si ipsi conjuges sint in dicto peccati mortali statu, quando contrahunt?

Respondeo. Quod peccent ex eo, quod in malo statu hoc Sacramentum suscipiant, certum est, quia omnia Sacramenta vivorum requirunt, suscipientem esse in statu gratiae, ut scilicet illam augeant, quemadmodum explicant fusè Theologi; sed dubium est, an item peccent ex eo, quod indigne ministrant.

4. Dico, esse duas oppositas sententias. Navar. apud Sanch. lib. 2. de matr. disp. 6. n. 3. putat, peccate mortaliter, etiam ut Ministros, quippe qui conferat sibi hoc Sacramentum ex officio, & ad hoc deputati. Sanchez, ibid. num. 4. citans Saar. aliosque verò, alique censent, ut sic, non peccare mortaliter; quia, licet conjuges sint ad hoc deputati, non tamen sunt consecrati ad hoc Sacramentum administrandum, pro quo non fuit necessaria consecratio: Quod autem consecratio sit necessaria ut Minister Sacramenti peccet, sup. l. 1. de Saor. in genere, c. 2. p. 2. n. 4. diximus. Hanc posteriorem sententiam, ego ibidem amplexus sum, & iterum amplector, licet cum eodem Saar. & Sanch. fatear, opinionem Navar. esse probabilem.

CAPVT III.

Matrimonium inter absentes, an sit Sacramentum?

1. Esse Sacramentum, omnino tenendum est cum multis, quos citat, sequiturque Castropalaus de spons. d. 2. p. 2. num. 9. quidquid dicat Durandus, alique pauci apud Sanchez loc. cit. d. 11. num. 26. quorum rationes levissimas vocat ibidem Castropalaus, & easdem solvit. Ratio nostra potissima, cujus vi omnia ferè contraria argumenta dissolvuntur, est, quia Christus Dominus instituit hoc Sacramentum, elevando rationem contractus naturalis, quae est in Matrimonio, ad rationem Sacramenti; at ratio contractus naturalis, aequè est, si fiat per ipsos principales praesentes, ac, si fiat per Procuratorem inter absentes, ut nemo negat, ergo, &c.

Adde ex Concilio Trid. sess. 24. cap. 21. haberi, Matrimonium Fidelium esse Sacramentum; At Matrimonium per Procuratorem, sive etiam per Epistolam, non aequivoce, nec proportionaliter, sed univoce Matrimonium est, quis enim unquam inter Catholicos fuit, qui auderet dicere, duo genera Matrimoniorum esse in Ecclesia Dei, unde inferre posset, alterum esse Sacramentum, alterum non item?

2. Materia ergo, & forma in Matrimonio per Procuratorem, est item traditio, & acceptatio corporum facta à principalibus contrahentibus; quatenus exprimitur per verba, vel per signa à Procuratoribus exhibita.

3. Hinc merito Procuratorem non obligamus ad statum gratiae, quando suum hoc manus exercet, obligamus autem ipsos principales ut recipientes Sacramentum debere esse in gratia, quando verosimiliter putant. Procuratorem nomine ipsorum contrahere. Quo tempore, etiam si dormirent, reciperent gratiae augmentum, sicuti tunc reciperent Sacramentum Matrimonij; quemadmodum occurrit, quando quis vigilans, vel laus petiit Baptismum, & deinde cum dormit, vel phreneticus est, baptizatur; nam tunc, & Sacramentum recipit, & gratiam. Dixi (ut recipientes) ut ministrantes enim non habere hanc obligationem, dictum est modò cap. 2.

CAPVT IV.

Matrimonium Infidelium, an sit Sacramentum? Remissive.

Cum hoc ad praxim non pertineat, habeat id Lector à Doctores citatis, ac citandis, Sanch. Pontius Averfa, G. Hurtado, aliisque.

CAPVT V.

De Indissolubilitate Matrimonij.

1. UT ea omnia, quae ad indissolubilitatem spectant, cognoscantur, agam Primò de indissolubilitate Matrimonij infidelium, sive ante, sive post susceptionem Baptismi. Secundò, de eadem, quae inest in Matrimonio rato Fidelium. Tertid, de eadem, quae in contumaciorum.

§. I. An Matrimonium Infidelium ante conversionem inivium sit indissolubile?

1. Matrimonium Infidelium, sive sit consummatum, sive sit Ratum dumtaxat, id est nondum consummatum (sic loquamur claritatis gratià), nam ceterum Matrimonium Ratum propriè est Matrimonium contractum per verba de praesenti inter Fideles, quod nondum sit consummatum, ut supra diximus tract. 4. de Consensu, cap. 1. §. 2. n. 1. Matrimonium, inquam, dictum Infidelium est ex natura sua indissolubile. Ita Pontius, Valsq. Rebell. Bellarm. quos citat, sequiturque G. Hurt. d. 8. matr. disp. 1. quibus adde Castrop. d. 3. de spons. p. 2. §. 1. n. 6. & Leand. de matr. d. 7. 2. alique contra Sanch. & Coninch. apud eundem Hurt. aliosque.

2. Ratio à posteriori ducitur ex illis verbis Genesis 2. *Quamobrem relinquet homo Patrem, & Matrem, & adhaerebit uxori suae* (ecce Matrimonium ratum, & erunt duo in carne una, ecce consummatum) cum enim Deus dicat, *relinquet, adhaerebit, erunt*; notat ejusmodi esse naturam matrimonij, non vero ipsum Deum, sic positivè velle constituere.

3. Ratio verò à priori praecipua est (nam alias vide apud Hurtadum, & citatos) quia certum est illicitum esse concubium vagum, & communicationem vxorum

& virorum indifferenter; ergo certum est Matrimonium ex natura sua esse indissolubile. Antecedens conceditur ab omnibus Catholicis, & ferè etiam ab omnibus Ethnicis, & probatur communiter ex causa finali Matrimonii, quæ est suscipere, & educare, benèque instruere prolem: ad quod omnino requiritur, ut certum inearat Matrimonium. Consequentià verò probatur, nam, si Matrimonium esset ex natura sua, sicuti ceteri contractus, dissolubile ex mutuo consensu contrahentium, possent reliqui viri, & vxores, & alii duci in Matrimonium; ergo admitteretur ipsissimè communicatio vxorum, & virorum, quæ negatur ab omnibus. Vide, quæ dicam mox §. 2. n. 6. Qua ratione autem concesserit Deus Iudæis libellum repudiij, quo relinquere suam vxorem, & aliam ducere poterant, vide apud Hurtad. loc. cit. diff. 15. alios citantem.

§. II. An sit indissolubile Matrimonium Infidelium, quando utriusque conjuges per Baptismum converuntur ad fidem?

Hoc, etiam consummatum, posse auctoritate Pontificis dissolvi, eo modo, quo inferius dicemus, iusta intercedente causa dissolvi posse Ratum Christianorum, puant Navarrus, & Sanch. l. 2. matr. d. 17. num. 2. eum citans. Negat verò communior opinio cum Azor. Coninch. & Pontio, quos sequitur, citatque Castropal. d. 3. de spons. p. 3. n. 2. quibus adde Vasq. quem citat, & excipit Aversa quasi. 2. sect. 5. V. Postremo.

2. Ne autem turpiter labaris, bene distingue. Vel enim matrimonium Infidelium consummatum, sive solum Ratum ante Baptismum, etiam est consummatum post illum; vel quavis consummatum antè Baptismum; tamen post Baptismum consummatum non est. Si illud prius, omnes conveniunt, nulla auctoritate dissolvi posse, utpote iam matrimonium Christianorum consummatum representans indissolubilitatem Christi cum Ecclesia, & Verbi Divini cum Humana Natura, æque, ac representant cetera Fidelium consummata matrimonia. Si verò posterius, tunc erit in opinione positum an dissolvi aliqua tandem ex causa possit.

3. Et quidem (ut dicebam) Sanch. cum Navarro affirmat. Ratio est, quia tunc illud matrimonium assimilatur matrimonio Rato Fidelium, quod, ut dicemus, potest solvi per ingressum in Religionem. Sed, ut item dicebam, Azor. inque modò citati negant, quia illud Matrimonium, quavis ante Baptismum consummatum, consummatum tamen est, & nunc, cum simus post Baptismum, non est raro, cur carere debeat prærogativa Matrimonii Fidelium. Ergo sicuti alia Fidelium consummata matrimonia nulla auctoritate dissolvi possunt, quia id Christus Dominus nunquam concessit, ut mox c. 7. dicemus, ita, & hoc.

4. Utraque sententia (fatente etiam Castropal. loc. cit. qui hanc posteriorem amplectitur) probabilis est. Et certè utraque, non nisi in verosimilibus conjecturis innititur.

5. Inquires. Si vir hic conversus (hac voce compendiosa utimur, cum volumus significare, Infidelem suscepisse Baptismum) (si hic inquam vir habuisset in Infidelitate plures simul vxores, vel primam, & secundam repudiasset, & haberet in præsentia tertiam, vel quartam, atque ad fidem converterentur, quamnam ex his pro legitima vxore retinebit?)

Respondo, omnino quam primam dixit etiam si cum primo solum haberet matrimonium ratum, cum aliis verò matrimonium consummasset. Ratio est, quia, ut §. præced. vidimus, matrimonium, etiam dumtaxat ratum, est natura sua indissolubile. Cum ergo vinculum primi matrimonii nunquam dissolutum fuerit, cetera matrimonia subsequentià nulla fuerunt, & consequenter, non nisi prima est legitima, & vera vxor suo viro legitime restituenda. Ita deciditur c. gaudemus de divortijs, & id esse certum in Ecclesia, notat Aversa quasi. 2.

matrim. sect. 4. V. Et Confirmatur.

6. Atque ex hac Ecclesie definitione consummatum dixerunt §. 1. n. 1. & 3. hæc enim definitio consummatum signum credendi, matrimonium Infidelium ex natura sua esse indissolubile: secus enim Ecclesia parum esset trudere viro prædicto primam vxorem. Leg. c. Aversa l. 6. & sect. 6. V. In hac re.

7. Denique scito; Pontificem non posse, nisi in causa dissolvere Matrimonium duorum Infidelium consummatum, sive non, quia Pontifex non habet auctoritatem in eos, qui sunt extra Ecclesiam.

§. III. Matrimonium Infidelium, quando altero conjugibus convertitur ad fidem, dissolubile est.

EX tribus saltem capitibus dissolvi potest Matrimonium, etiam consummatum Infidelium, quando alter per Baptismum venit ad fidem.

Primo, ex eo, quòd conjux Infidelis discedit a conjuge vero; & nolit cum eo habitare, non ob aliam causam, quia is fidem amplexus est.

Secundo, ex eo, quòd, quamvis habitare cum conjuge vero velit, Creatori tamen injuriam irrogat, propter Christum Dominum contemnat, si ejus cultum præbeatur, si familiam fortè se convertere volentem quovis modo impediat.

Tertio, si Fidelem conjugem excitet ad quoddam peccatum; id enim est, etiam Creatori injuriam inferre.

2. Hæc ita se habere, non aliunde, efficaciter probatur, quia ex Christi dispositione nobis promittitur sanctum Paulum 1. Cor. 7. qui de conjugibus loquitur dicit: *Quod si Infidelis discedat, discedat; non enim sumus servi, sed liberi in Domino. Quod si Infidelis discedat, non enim sumus servi, sed liberi in Domino. Quod si Infidelis discedat, non enim sumus servi, sed liberi in Domino.* & in hunc sensum, ad quem nos hæc verba afferimus, semper intellexit immò definit Ecclesia cap. Quanto, cap. Gaudemus de divortijs.

3. Et quidem primum caput ex dictis dissolubilitatibus, secundum, & tertium est dissolubilitatis moralis, & concordanti sensu omnes Doctores explicant. Id autem in dispositione Christi Dominus in favorem Baptismi, licet Baptismus afferret onus coelibatus, vel peccati baptizatus periculum perversionis.

4. Inquires obiter. An infidelis peccet non habens nolendo se convertere, sed etiam alio novo peccato obediendo sequi suam conjugem?

Respondeo, peccare novo peccato, quia non habet facit contra legem Christi universalem obligatam ad Baptismum, sed etiam contra specialem legem matrimonii, ne detur iusta Divortii causa, qualem certe non ipse dat. Ita Sanch. l. 7. matr. d. 73. n. 3. et Soto & Soto.

5. Dixi autem numero 5. ex tribus saltem capitibus nam quavis aliqui Doctores hæc tria solum capitula agnoscunt pro primis Ecclesie temporibus pro hoc in ætate (& certè fateor probabiliter) alia addunt nimirum ipsam meram conversionem vnius Fidelis. Nos tamen dicimus, esse probabilius hoc caput, quod aliqui Doctores ut Aversa citans §. 2. matr. d. 73. n. 3. addunt, non admittere: Censuram enim cum Hæreticis matr. diff. 1. & 12. Castropal. de spons. d. 3. p. 3. n. 2. & hanc potestatem dissolvendi matrimonium non dedit Sancto Paulo Fidelis converso, nisi, quando infidelis non conversus discedit physice, vel moraliter, ut exprimitur est, & ostendunt illa alia verba universatiter, dicta in *Abeliter Infidelis sanctificatus est per vitam Fidelium*, ut quibus pro ratione negatæ dissolutionis afferret spes conversionis alterius conjugis. At certè infidelis, dum physice se habet, magnum judicium etiam nunc, magis quæ spem præbet cupit conversionis.

6. Non admittimus igitur diversitatem illorum primorum